

Met hoge verwachtingen én kennis meer impact op de kwaliteit van het rekenonderwijs

Auteurs: Sarah van Dee, Iris & Wilma Willems

Svenja Kleijnen, directeur van een INNOVO-school, hoorde over de opleiding Rekenexpert van OnderwijsMens. Zij wist meteen wie wel ‘de schoolbanken’ in zou willen. Kevin Bouwels heeft intussen de opleiding Rekenexpert succesvol afgerond. Hij vertelt over zijn nieuwe kennis en vaardigheden en zijn rol als rekenexpert binnen á Hermkes in Epen.

Waarom deze opleiding?

Kevin vertelt over zijn keuze voor de opleiding Rekenexpert. “We misten nog een rekenexpert op school en Svenja was enthousiast over deze opleiding. Ik ben me gaan verdiepen en wist snel dat deze opleiding mij verder zou kunnen gaan brengen. Na 15 jaar werken met dezelfde methodes was ik toe aan nieuwe inzichten. Rekenen vind ik een interessant vak om te geven. Intussen heb ik de rekenopleiding afgerond, met onder andere een actueel rekenbeleid als opbrengst voor onze school.”

Samenwerken en onderwijsbehoeften

“De samenwerking in het team is intensiever geworden, doordat wij elke periode met elkaar in gesprek zijn over de onderwijsbehoeften in de groepen”, legt Kevin uit. “Dankzij deze opleiding heb ik geleerd om de onderwijsbehoeften in de groepen met het team helder te krijgen. Schoolbreed en voor specifieke groepen kijken we welke aanpak kinderen nodig hebben. We hebben nu in alle groepen een duidelijke lijn in ons rekenonderwijs. Het samenwerkingsniveau in het team is nu nóg hoger. We spreken dezelfde taal, denken samen na en stellen elkaar verdiepende rekenvragen.”

“

De kwaliteit van ons rekenonderwijs was al hoog en dankzij de opleiding Rekenexpert is de kwaliteit nu teambreed verhoogd. In de doorstroomtoets scoorde 100% van de kinderen 1S.

”

Hoge verwachtingen

“Ik heb hoge verwachtingen van alle kinderen. Dat bereik ik bijvoorbeeld in een klassikale instructie, met de hele groep, ook met de kinderen die zich het rekenen niet zomaar eigen maken. Als je zegt dat ze het kunnen en ze geruststelt, zie je dat een kind zelfvertrouwen krijgt. Je ziet de kinderen groeien en uiteindelijk bereiken ze een hoog uitstroomniveau. Door alle kinderen mee te nemen in de groep, boeken wij succesverhalen. Ik rem kinderen nooit af, te moeilijk of te makkelijk bestaat niet bij mij.” Een overtuigend betoog van Kevin! Hij vervolgt met specifieke kenmerken.

“Uiteraard differentieer ik in mijn vraagstelling. Ik stel vragen passend bij het niveau van het kind. Het kind krijgt daardoor een succeservaring. Als het kind het gevoel heeft dat ik vertrouwen in ze heb, dan ontstaat vaak ook vertrouwen in eigen kunnen. Met een sjiek woord: self-efficacy”, aldus Kevin.

Foto: Svenja Kleijnen

The sky is the limit

Kevin noemt ook zijn realiteitszin, vanuit een stevige vakdidactische bekwaamheid.

“Je hoeft niet overal goed in te zijn. Dat probeer ik altijd duidelijk te maken. We zijn allemaal verschillend, je hoeft niet overal in uit te blinken. Ik probeer de kinderen wel mee te geven dat alles mogelijk is, the sky is the limit bij mij.” Svenja herkent deze basisgedachten van Kevin in de groep.

Tijdens een groepsbezoek zien we wat Kevin zegt en zijn groeiende bekwaamheid als rekenexpert: *“Het is bij mij altijd heel duidelijk wat we gaan leren en hoe we dat gaan doen. Wat is de trap naar de uitkomst? Wat zijn de stapjes en wat is de strategie? Het gaat mij dan niet om de uitkomst van de som, wel om de weg ernaartoe. De opleiding heeft mij hierin nog sterker gemaakt.”*

Meer bewustwording

De bewustwording van Kevin heeft een inspirerend effect op de teamontwikkeling mét impact op de kwaliteit van het rekenonderwijs. Kevin beschrijft zijn rol in de teamontwikkeling. *“Ik ben me nog meer bewust geworden van de keuzes die ik maak. Ik heb eigenlijk altijd veel op intuïtie gedaan. Nu kijk ik bewuster naar wat ik doe, denk en zeg. Daarnaast zijn wij als team van onze eilandjes afgekomen. We deden het allemaal op onze eigen manier. Nu stemmen we af en dat is de kwaliteit van ons rekenonderwijs ten goede gekomen.”*

“

We dachten als team eerst in tekorten: wat kan een kind niet? Nu kijken we samen wat een kind wel kan. In welke rekenfase zit het kind?

”

Kevin benoemt dat zijn opgedane kennis en vaardigheden het verschil kunnen maken om de inhoudelijke rekendialoog met elkaar te blijven voeren. *“Mijn kennis en vaardigheden zet ik in om het team in ontwikkeling te brengen. Ik laat zien wat we nodig hebben om het rekenonderwijs beter af te kunnen stemmen. Dat is voor mij ook een leerzaam proces. Ik zie hoe we de kwaliteit van het rekenonderwijs kunnen verhogen. Door collega's te coachen vanuit kennis wordt het proces niet persoonlijk, wel inhoudelijk. Ik heb nu een theoretische basis waar ik adviezen, tips en verbeteruggesties op kan baseren.”*

Svenja geeft een waardevolle aanvulling over de wijze waarop nu naar kinderen gekeken wordt. *“Wat ook veranderd is”,* vult Svenja aan, *“is de kijk op de kinderen. We dachten als team eerst in tekorten: wat kan een kind niet? Nu kijken we samen wat een kind wel kan. In welke rekenfase zit het kind? Vraagt een kind om procedures te oefenen of om flexibel toe te passen? We zien beter wat de groep en het kind van ons vraagt en wat wij als leerkracht kunnen doen om effectief te begeleiden.”*

Betekenisvol onderwijs

Tijdens een groepsbezoek bij Kevin zien we dat hij vloeiend allerlei verbanden met actuele thema's in de groep maakt. Voor Kevin lijkt dit een natuurlijke gang van zaken en in de observatie lijkt dit ook voor de kinderen een alledaagse manier. Bij doorvragen zegt Kevin: *“Rekenen is overal. Ik maak in de rekenles graag uitstapjes naar andere onderwerpen. Hebben we het bijvoorbeeld over 'de ruimte', dan gooi ik er doelbewust een rekensommetje in. Stel jezelf voor in een raket, die gaat zoveel kilometer per uur. Hoe lang ben je dan onderweg naar de maan? Rekenen moet betekenisvol zijn voor kinderen. Ze leren meer als ze het nuttig vinden.”*

Resultaten en successen

De opleiding Rekenexpert geeft direct praktische handvaten. We horen van Svenja welke groei merkbaar is in de schoolontwikkeling. *“De kwaliteit is nu teambreed verhoogd. In de overleggen gaat het over onderwijsbehoeften, handelings- en denkniveaus, in plaats van aanpassingen voor sterke en zwakke leerlingen. Een bijkomend effect: in de afgelopen doorstroomtoets scoorde 100% van de kinderen 1S.”*

Kevin typeert tot slot zijn gedachten over de teamontwikkeling en het effect voor de leerlingen: *“Door de nieuwe kennis en vaardigheden hebben wij meer overzicht. Ik merk dat er meer gesprekken over rekenen worden gevoerd, we vragen elkaar om advies en het belangrijkste: de leerlingen zitten nog beter in hun vel.”*

Tot slot

Het team van INNOVO-basisschool á Hermkes in Epen heeft in het afgelopen 1,5 jaar, onder leiding van directeur Svenja Kleijnen, ook gebruik mogen maken van de subsidie Basisvaardigheden. Met een bewuste keuze voor een combinatie van rekenen en burgerschap. ‘Leren rekenen als een kanjer’ is de streefsituatie. Het verhaal van Kevin en Svenja geeft interessante doorkijkjes om tot de streefsituatie te komen.

Het team van á Hermkes heeft de toetsresultaten niet als doel van hun onderwijs. Zij gaan voor de brede ontwikkeling van kinderen. Doordat zij vooral de betekenis van ‘leren rekenen als burger’ centraal hebben gezet, zijn er andere accenten aan de orde geweest in het teamtraject. Denk aan burgerschapsthema’s als gelijkwaardigheid en verschillen, autonomie en samen leren, het nemen van verantwoordelijkheid en zelfregulerend leren.

“

We spreken dezelfde taal, denken samen na en stellen elkaar verdiepende rekenvragen, om de onderwijsbehoeften scherp te krijgen.

”

Foto: Kevin Bouwels

Bovenal bleek de bewustwording en aanpassing van de taal, om rekenontwikkeling te duiden, een onderscheidend en waardevol element in de kwaliteitsslag met het team.

Samen met kinderen op weg naar functionele gecijferdheid, om als burger goed voorbereid te worden op de toekomst. Dat is het doel van het team van á Hermkes.

Naast rekenexpert Kevin, is zeker ook de rol van directeur Svenja belangrijk met een onderscheidend effect in de schoolontwikkeling. Svenja heeft een continue verbindende rol (gespeeld) in de vertaling van de projectdoelen naar haar team, naar de opleiding van Kevin als rekenexpert, in de vertaling naar de kwaliteitsontwikkeling ‘Van papier naar professional’ in haar bestuur INNOVO en in de samenwerking met de scholen in het cluster Heuvelland.

Wij zijn dan ook enorm trots dat wij vanuit OnderwijsMens bij hebben mogen dragen aan dit boeiende traject op basisschool á Hermkes. Een traject met een gedreven team om zoveel mogelijk kansen te benutten voor de kinderen in Epen, onder leiding van een gepassioneerde directeur en een vakbekwame rekenexpert.

Op á Hermkes kun je rekenen!

